

Stellingen

1. Rickert ziet de filosofie als een wetenschap, omdat ze net als de andere wetenschappen ‘theoretisch’ wil zijn in tegenstelling tot de ‘atheoretische’ kunsten, ethiek, religie en erotiek. Daarbij ziet hij echter over het hoofd dat de filosofie anders dan de conventionele empirische wetenschappen haar begrippen en theorieën niet door middel van empirisch onderzoek formeert en verifieert danwel falsificeert.
2. Het valt op dat Rickert zijn systematische op het *Weltall* gerichte filosofie voltooid ziet in de metafysische, niet meer wetenschappelijke (‘theoretische’) symbolen en allegorieën, terwijl hij de metafysische uitbreiding van de psychologie tot psychologisme, de geschiedwetenschap tot historisme en de sociologie tot sociologisme scherp veroordeelt. Zijn metafysica is een vorm van ‘filosofisme’.
3. De negatieve kritiek op het werk van Rickert stoelt merendeels niet op een zorgvuldige bestudering ervan. Bovendien praten de meeste critici, als ze het over Rickert hebben, elkaar gedachteloos na.
4. Waar de filosofie in de Middeleeuwen dienst deed als de *ancilla theologiae*, heeft zij zich in de vorige eeuw veelal als dienstmaagd verhuurd aan de verschillende gespecialiseerde wetenschappen. Rickerts verdienste is het ondermeer geweest dat hij gepoogd heeft de autonomie en de integrale benaderingswijze van de filosofie te herstellen.
5. Wanneer Karl Jaspers opmerkt dat Max Webers *Idealtypen* te begrijpen (‘begreifen’) zijn, wanneer afzonderlijke gevallen (‘Einzelfällen’) met hen overeenstemmen, geeft hij aan hun analytische karakter niet te begrijpen en terug te vallen in de ook door Weber afgewezen *Abbildlogik*.

Contra: Karl Jaspers, *Allgemeine Psychopathologie*, 1913,
(Berlin., Göttingen, Heidelberg:
Springer Verlag, 1959, 7te
Auflage), S. 469.

6. Isaiah Berlins opmerking dat Weber en Huizinga zich soms schuldig maakten aan het op het verleden opleggen van een dwangbuis van idealistische danwel materialistische snit, is, omdat ze niet wordt toegelicht en door voorbeelden uit hun werk gestaafd, een wetenschappelijk onverantwoorde losse flodder.

Contra: Isaiah Berlin, *Vico and Herder. Two Studies in the History of Ideas*, (London: The Hogarth Press, 1976), p. 138.

7. Wanneer Rainer Prewo stelt dat H. Becker, R. Bendix en C. Wright Mills meer tot de Weber-receptie in de USA hebben bijgedragen dan de Duitse emigranten, ziet hij Carl Mayer, Alfred Schutz, Albert Salomon en Aron Gurwitsch van de Graduate Faculty aan de New School for Social Research over het hoofd.

Contra: Rainer Prewo, *Max Webers Wissenschaftsprogramm*, (Frankfurt, a.M.: Suhrkamp, 1979), S. 19.

8. Het is politiek bedenkelijk dat, ondanks de lessen van de vorige eeuw in Europa, ten onzent weer het begrip 'gemeenschap' en het zogenaamde *communitarianism* in omloop geraken. Kennelijk beseft men niet dat het Angelsaksische begrip *community* de fascistische lading van het Europese *Gemeinschaft* ontbeert.
9. Wat gezegd werd over generaal Boulanger (1837-1891) en zijn aanhangers is na Pim Fortuyn van toepassing op de meeste hedendaagse populistten: 'Ils ne savent pas ce qu'ils veulent, mais ils le veulent avec un rare acharnement.' Het is een van de belangrijkste oorzaken van de zogenaamde kloof tussen de politiek en de burgers.

Citaat uit: Arthur Lehning, *De vriend van mijn jeugd. Herinneringen aan H. Marsman*, ('s-Gravenhage: Uitgeverij W. van Hoeve, 1954), blz. 122.

10. De na massieve tutti's veelvuldig voorkomende fermates in de partituren van Anton Bruckner geven stiltes aan die essentiële onderdelen vormen van de muziek. In uitvoeringen van zijn symfonieën worden ze doorgaans te kort aangehouden.

11. Onlangs werd wetenschappelijk vastgesteld dat het DNA van chimpansees grotendeels gelijk is aan dat van ons mensen. Dat moet ons tot bescheidenheid stemmen. Maar hoewel er in wetenschappelijk werk veel wordt nageaapt, moet de eerste chimpansee nog geboren worden die een dissertatie schrijft en deze in een universitaire plechtigheid publiekelijk verdedigt.